

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Навчально-науковий інститут водного господарства
та природооблаштування
Кафедра геології та гідрології

01-05-206М

Методичні вказівки

до виконання практичних робіт з навчальної
дисципліни «Організація підприємницької діяльності в
туризмі» для здобувачів вищої освіти першого
(бакалаврського) рівня за освітньо-професійною
програмою «Конструктивна географія, управління
водними та мінеральними ресурсами»
спеціальності 106 «Географія»
денної та заочної форм навчання

Рекомендовано науково-
методичною радою з якості
ННІВГП Протокол № 5 від
21.12.2021 р.

Рівне – 2021

Методичні вказівки до виконання практичних робіт з навчальної дисципліни «Організація підприємницької діяльності в туризмі» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Конструктивна географія, управління водними та мінеральними ресурсами» спеціальності 106 «Географія» денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Конарівська О. Б., Романів О. Я. – Рівне : НУВГП, 2021. – 19 с.

Укладачі:

Конарівська О. Б., к.е.н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи;

Романів О. Я., доцент, к.геогр.н., завідувач кафедри геології та гідрології.

Відповідальна за випуск: Романів О. Я., доцент, к.геогр.н., завідувач кафедри геології та гідрології.

Керівник групи забезпечення освітньої програми к.геогр.н., доцент Романів О. Я.

© О. Б. Конарівська,
О. Я. Романів, 2021
© НУВГП, 2021

Зміст

Вступ	4
Зміст практичних робіт	5
Тема 1. Туристичний бізнес в економічній системі України	5
Тема 2. Основи туристичної діяльності	5
Тема 3. Сутність та особливості підприємницької діяльності в туризмі	6
Тема 4. Організаційно-правові основи підприємницької діяльності в туризмі в Україні	6
Тема 5. Сутність підприємницької стратегії у розвитку туризму	7
Тема 6. Формування туристичного продукту	7
Змістовий модуль 2. Управлінські та економічні складові підприємницької діяльності в туризмі	8
Тема 7. Управління туристичним підприємством	8
Тема 8. Розвиток нових організаційних форм управління індустрії туризму	9
Тема 9. Міжнародна співпраця та організації у туризмі	9
Тема 10. Маркетингова та цінова політика підприємств туристичного бізнесу	10
Тема 11. Система маркетингових досліджень в туризмі	11
Тема 12. Система формування й розподілу прибутку туристичних підприємств	11
2. Завдання і методичні вказівки до самостійної роботи	12
2.1. Самостійна робота № 1.	12
2.2. Самостійна робота № 2.	16
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ	18

ВСТУП

Практична робота студентів є найважливішим видом навчального заняття, під час якого здійснюється організація засвоєння студентами теоретичних положень навчальної дисципліни «Організація підприємницької діяльності в туризмі», виконуються спеціально сформульовані завдання, формуються у них вміння і навички практичного застосування цих теоретичних положень.

Мета практичних робіт – сприяння засвоєнню навчальної програми дисципліни «Організація підприємницької діяльності в туризмі» в повному обсязі, отримання студентами теоретичних знань, здобуття навичок самостійної практичної діяльності, набуття умінь самостійно працювати з навчальною, спеціальною літературою та статистичними матеріалами, робити узагальнення та висновки.

Мета виконання практичних робіт – набуття теоретичних знань майбутніми фахівцями для вирішення практичних задач, які спрямована на формування в студентів сучасного економічного мислення, глибокого розуміння комплексу проблем господарювання в туризмі, а також у набутті умінь і практичних навичок економічної діяльності.

У результаті виконання практичних робіт з дисципліни «Організація підприємницької діяльності в туризмі» студент повинен:

знати:

- предмет, об'єкт і завдання організації підприємницької діяльності в туризмі;
- економічні основи туристичної діяльності;
- сутність та особливості підприємницької діяльності в туризмі;
- правові основи організації туристичного бізнесу в Україні;
- сутність підприємницької стратегії в розвитку туризму;
- поняття, складові та формування туристичного продукту;
- порядок створення та організація діяльності туристичного підприємства;
- основи управління туристичним підприємством;
- маркетингову та цінову політику підприємств туристичного бізнесу;
- основи реклами в туристичному бізнесі;
- формування та розподіл прибутку туристичних підприємств в Україні.

1. Зміст практичних робіт

Тема 1. Туристичний бізнес в економічній системі України

План

1. Виникнення та розвиток туризму.
2. Еволюція підприємницької діяльності в туризмі.
3. Сучасний стан і перспективи розвитку туристичного бізнесу в Україні.

Питання, що виносять для обговорення на занятті:

1. Історія розвитку туризму в Україні.
2. Туристична діяльність як економіко-технологічна система.
3. Перспективи розвитку туристичного бізнесу в Україні.

При підготовці до заняття необхідно самостійно підібрати матеріал і розібратися в таких питаннях:

1. Роль книги спогадів Марко Поло у розвитку світового туризму.
2. Передумови розвитку туризму у світі.
3. Хронологія розвитку туристичної діяльності в незалежній Україні.
4. Головні умови для розвитку підприємництва в туризмі.
5. Проблеми сучасної туристичної діяльності в Україні та шляхи їх вирішення.

Література [основна: 1; 3; 5; 11; додаткова: 1-4]

Тема 2. Основи туристичної діяльності

План

1. Послуги туризму, їх сутність і специфіка.
2. Поняття та значення туристичного бізнесу в економіці.
3. Поняття про міжнародний туризм.

Питання, що виносять для обговорення на занятті:

1. Комплексність туристичних послуг.
2. Фактори розвитку туристичних послуг. Класифікація туризму.
3. Сутність внутрішнього та міжнародного туризму.

При підготовці до заняття необхідно самостійно підібрати матеріал і розібратися в таких питаннях:

1. Характеристика основних видів туризму

2. Реалізація, споживання туристичних послуг
3. Специфіка туристичних послуг.
4. Людський капітал як сукупність уроджених здібностей і придбаних утворень, кваліфікації, культури створюється за допомогою інвестицій.
5. Дотримання туристами паспортно-візового режиму, вимог щодо вакцинації (щеплень), правил і умов провезення через кордон речей, товарів, валютних коштів і проведення операцій по обміну валюти.

Література [основна: 1; 3; 5; 11; додаткова: 1-4]

Тема 3. Сутність та особливості підприємницької діяльності в туризмі

План

1. Принципи підприємницької діяльності в туристичному бізнесі.
2. Специфіка підприємницької діяльності в Україні.
3. Туристична індустрія.

Питання, що виносять для обговорення на занятті:

1. Світовий досвід ведення туристичного бізнесу.
2. Ресурсне забезпечення туристичної діяльності.
3. Нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності в туризмі.

При підготовці до заняття необхідно самостійно підібрати матеріал і розібратися в таких питаннях:

1. Організатори перевезення в туризмі.
2. Готельна індустрія.
3. Система громадського харчування.
4. Страхування. система розваг, банківські та фінансові послуги, інформаційні послуги в туризмі.

Література [основна: 1; 3; 5; 11; додаткова: 1-4]

Тема 4. Організаційно-правові основи підприємницької діяльності в туризмі в Україні

План

1. Державне регулювання підприємницької діяльності в туристичному бізнесі в Україні.
2. Нормативно-правова база туристичної діяльності.
3. Ліцензування туристичних послуг. Сертифікація послуг готелів і послуг харчування.

Питання, що виносять для обговорення на занятті:

1. Принципи і цілі державного регулювання туристичної діяльності в Україні.
2. Державні органи регулювання туризму в Україні.
3. Сертифікація послуг готелів і послуг харчування.

При підготовці до заняття необхідно самостійно підібрати матеріал і розібратися в таких питаннях:

Література [основна: 1; 3; 5; 11; додаткова: 1-4]

Тема 5. Сутність підприємницької стратегії у розвитку туризму

План

1. Поняття «стратегії» в туризмі. Види базових економічних стратегій діяльності підприємств.
2. Процес обґрунтування економічної стратегії підприємства та розробка стратегічних альтернатив.
3. Специфічні особливості стратегії розвитку туристичних підприємств. Етапи формування підприємницької стратегії.

Питання, що виносять для обговорення на занятті:

1. Розглянути місце економічної стратегії в управлінні туризмом.
2. Вивчити особливості формування та реалізація туристичного продукту.
3. Розглянути виробничу програма підприємств туристичного бізнесу.

При підготовці до заняття необхідно самостійно підібрати матеріал і розібратися в таких питаннях:

1. Дослідити особливості диверсифікації як одного із напрямів підвищення ефективності діяльності туристичного підприємства.

Література [основна: 1; 3; 5; 11; додаткова: 1-4]

Тема 6. Формування туристичного продукту

План

1. Поняття, структура та складові туристичного продукту.
2. Якість туристичного продукту та його конкурентоспроможність.
3. Планування продажу туристичного продукту.

Питання, що виносять для обговорення на занятті:

1. Характеристика основних етапів проектування і формування турпродуктів.
2. Характеристика заходів з просування і засобів реалізації турпродуктів.
3. Видача завдання «Проектування туристської подорожі».

При підготовці до заняття необхідно самостійно підібрати матеріал і розібратися в таких питаннях:

1. Опишіть зміст процесів виробничо-обслуговуючої діяльності туристичних підприємств.
2. Охарактеризуйте складові туристичного продукту.
3. Які етапи розробки та затвердження туристичного маршруту?
4. З чого складається технологічна карта підготовки, реалізації та проведення туру?
5. Що таке бізнес-система туристичного підприємства і з чого вона складається?

Література [основна: 1; 3; 5; 11; додаткова: 1-4]

Змістовий модуль 2. Управлінські та економічні складові підприємницької діяльності в туризмі

Тема 7. Управління туристичним підприємством

План

1. Основні етапи створення туристичного підприємства.
2. Ресурсне забезпечення діяльності підприємства туристичного бізнесу. Виробнича база підприємств туристичного бізнесу.
3. Особливості управління підприємством туристичного бізнесу. Суб'єкти управління. Роль персоналу підприємства.

Питання, що виносять для обговорення на занятті:

1. Структура туристського ринку.
2. Характеристика сегментів туристського ринку.
3. Туристський попит і туристська пропозиція, їх особливості.
4. Вплив якості туристського продукту на конкурентоспроможність туристського підприємства.

При підготовці до заняття необхідно самостійно підібрати матеріал і розібратися в таких питаннях:

1. Ознайомлення з характерними особливостями туристських ринків різних регіонів світу (Європейський, Американський, Південноазіатський, Азіатсько-Тихоокеанський, Близькосхідний, Африканський регіони).

Література [основна: 1; 3; 5; 11; додаткова: 1-4]

Тема 8. Розвиток нових організаційних форм управління індустрії туризму

План

1. Глобалізація економіки. Вибір нових організаційних форм управління організаціями індустрії туризму.
2. Аспекти розвитку стратегічних альянсів. Організаційні форми діяльності організацій індустрії туризму.
3. Особливості інтеграційних процесів в управлінні організаціями індустрії туризму.

Питання, що виносять для обговорення на занятті:

1. Сутність інтеграційних процесів у галузі туризму.
2. Характеристика міжнародних туристських об'єднань і організацій загального й галузевого характеру.
3. Характеристика регіональних туристських об'єднань і організацій загального й галузевого характеру.
4. Характеристика спеціалізованих і особливих туристських об'єднань і організацій.

При підготовці до заняття необхідно самостійно підібрати матеріал і розібратися в таких питаннях:

1. Ознайомлення з цілями й завданнями основних світових і регіональних туристських об'єднань і організацій.
2. Характеристика існуючих туристських об'єднань в Україні.

Література [основна: 1; 3; 5; 11; додаткова: 1-4]

Тема 9. Міжнародна співпраця та організації у туризмі

План

1. Сутність міжнародного туризму. Види міжнародного туризму. Соціальна, гуманітарна й економічна функції міжнародного туризму.

2. Міжнародне регулювання туристичної діяльності.
3. Роль та значення Всесвітньої туристичної організації (ВТО). Хартія туризму. Шенгенська угода.

Питання, що виносять для обговорення на занятті:

1. Роль міжнародних організацій в регулюванні туристської діяльності.
2. Види, цілі й завдання міжнародних туристських організацій.
3. Сутність міжнародних туристських заходів.
4. Інструменти регулювання міжнародної туристської діяльності.

При підготовці до заняття необхідно самостійно підібрати матеріал і розібратися в таких питаннях:

1. Вивчення основних міжнародних актів, що регламентують туристську діяльність.
2. Вивчення основних нормативно-правових документів, що діють в Україні в галузі туризму.

Література [основна: 1; 3; 5; 11; додаткова: 1-4]

Тема 10. Маркетингова та цінова політика підприємств туристичного бізнесу

План

1. Суть і зміст маркетингу в туризмі. Організація і контроль маркетингу туристичного підприємства.
2. Формування ціни та туристичний продукт. Політика цін на туристичні послуги.
3. Поняття і напрямки рекламної діяльності туристичного підприємства. Специфіка рекламних послуг у туристичній галузі.

Питання, що виносять для обговорення на занятті:

1. Ціна в комплексі маркетингу туристичного підприємства.
2. Фактори та цілі процесу ціноутворення.
3. Методи ціноутворення в туризмі.
4. Вибір та реалізація цінової стратегії

При підготовці до заняття необхідно самостійно підібрати матеріал і розібратися в таких питаннях:

1. Організація рекламної діяльності туристського підприємства (на вибір).

Література [основна: 1; 3; 5; 11; додаткова: 1-4]

Тема 11. Система маркетингових досліджень в туризмі

План

1. Суть, типи і напрями маркетингових досліджень в туризмі.
2. Маркетингова інформація та її види. Методи збору маркетингової інформації.
3. Маркетингові дослідження ринку туристичних послуг.

Питання, що виносять для обговорення на занятті:

1. Дослідження маркетингового середовища туристичних підприємств.
2. Маркетингові дослідження ринку туристичних послуг.
3. Маркетингові дослідження конкурентів.
4. Маркетингові дослідження споживачів туристичних послуг.

При підготовці до заняття необхідно самостійно підібрати матеріал і розібратися в таких питаннях:

1. Методи отримання інформації в польових маркетингових дослідженнях використовуються: анкетування, спостереження, експеримент, панель та експертні оцінки. Охарактеризуйте кожен метод та приведіть приклади.

Література [основна: 1; 3; 5; 11; додаткова: 1-4]

Тема 12. Система формування й розподілу прибутку туристичних підприємств

План

1. Сутність, види та джерела отримання прибутку в туристичному бізнесі.
2. Стратегія економічного управління прибутком підприємств.
3. Економічне управління формуванням і розподілом прибутку підприємств

Питання, що виносять для обговорення на занятті:

1. Назвіть основні джерела формування прибутку туристичних підприємств.
2. Що таке рентабельність туристичного підприємства (рентабельність капіталу, рентабельність активів, рентабельність туристичної продукції)?
3. Розкрийте головний зміст фінансової діяльності туристичного підприємства.

4. Перерахуйте головні завдання фінансової діяльності туристичного підприємства.

При підготовці до заняття необхідно самостійно підібрати матеріал і розібратися в таких питаннях:

1. Складіть таблицю дефініцій по таких визначеннях: Загальний прибуток, чистий прибуток, валовий прибуток, операційний прибуток, маржинальний прибуток.

Література [основна: 1; 3; 5; 11; додаткова: 1-4]

2. Завдання і методичні вказівки до самостійної роботи

2.1. Самостійна робота № 1. «Міжнародна і національна нормативно-правова база туристської діяльності»

Мета роботи: ознайомлення з основами туристської нормативно-правової бази UNWTO і України і вивчення ролі міжнародних організацій в організації туризму.

Метод дослідження: порівняльний аналіз.

Студент вивчає 5 нормативно – правових документів, що регулюють туристську діяльність на міжнародному рівні. Чотири документи є обов'язковими для вивчення усіма студентами групи. До них відносять:

1. Закон України «Про внесення змін у Закон України «Про туризм» 18.11.2003 р. № 1282 – IV;

2. Манільська декларація зі світового туризму. Прийнята Всесвітньою конференцією з туризму. Маніла (Філіпіни), 27.09- 10.10.1980 р.;

3. Гаагська декларація з туризму. Прийнята Міжпарламентською конференцією з туризму. Гаага (Нідерланди), 10-14.04.1989 р.;

4. Глобальний кодекс етики туризму. Прийнятий XIII сесією Генеральної асамблеї ВТО. Сантьяго (Чілі), 1.10.1999 р..

5. Вибір п'ятого документу необхідно погодити з викладачем.

Крім того студенту необхідно зробити порівняльний аналіз визначення одного з термінів або понять у документах, які опрацьовуються у самостійній роботі. Термін або поняття обирають також за погодженням з викладачем.

Документ і термін або поняття обирають за допомогою даних наведених у табл.1, табл. 2, табл. 3.

У самостійній роботі необхідно також навести стислу характеристику однієї з міжнародних організацій, вибір якої, за погодженням із викладачем, здійснюється за даними наведеним у табл. 4.

Таблиця 1

Варіанти сполучення документів і термінів або понять

№ варіанта	№ документа (з табл.2)	№ терміна або поняття (з табл.2)	№ варіанта	№ документа (з табл.2)	№ терміна або поняття (з табл.3)	№ варіанта	№ документа (з табл.2)	№ терміна або поняття (з табл.3)
1	1	1	35	5	8	69	9	5
2	2	2	36	6	9	70	10	6
3	3	3	37	7	10	71	1	8
4	4	4	38	8	1	72	2	9
5	5	5	39	9	2	73	3	10
6	6	6	40	10	3	74	4	1
7	7	7	41	1	5	75	5	2
8	8	8	42	2	6	76	6	3
9	9	9	43	3	7	77	7	4
10	10	10	44	4	8	78	8	5
11	1	2	45	5	9	79	9	6
12	2	3	46	6	10	80	10	7
13	3	4	47	7	1	81	1	9
14	4	5	48	8	2	82	2	10
15	5	6	49	9	3	83	3	1
16	6	7	50	10	4	84	4	2
17	7	8	51	1	6	85	5	3
18	8	9	52	2	7	86	6	4
19	9	10	53	3	8	87	7	5
20	10	1	54	4	9	88	8	6
21	1	3	55	5	10	89	9	7
22	2	4	56	6	1	90	10	8
23	3	5	57	7	2	91	1	10
24	4	6	58	8	3	92	2	1
25	5	7	59	9	4	93	3	2
26	6	8	60	10	5	94	4	3
27	7	9	61	1	7	95	5	4
28	8	10	62	2	8	96	6	5
29	9	1	63	3	9	97	7	6
30	10	2	64	4	10	98	8	7
31	1	4	65	5	1	99	9	8
32	2	5	66	6	2	100	10	9
33	3	6	67	7	3			
34	4	7	68	8	4			

Таблиця 2

Варіанти документів

№ документа	Назва документа
1	Документ "Розвиток туризму". Прийнятий конференцією ООН з міжнародного туризму і подорожей. Рим (Італія), 21.08 - 5.09.1963 р.
2	Документ Акапулько. Прийнятий Всесвітньою нарадою з туризму. Акапулько (Мексика), 21 -27.08.1982 р.
3	Хартія туризму і Кодекс туриста. Схвалені резолюцією VI сесії Генеральної асамблеї ВТО. Софія (Болгарія), 22.09.1985 р.
4	Балійська декларація з туризму. Прийнята на II міжнародному форумі. о. Балі (Індонезія), 24 – 27.08.1996 р.
5	Монреальська декларація «До гуманного і соціального бачення туризму». Прийнята Генеральною асамблеєю Міжнародного бюро соціального туризму. Монреаль (Канада), 12.09.96 р.
6	Декларація Мале по стійкому розвитку туризму. Прийнята на Азіатсько-тихоокеанській конференції міністрів з туризму і навколишнього середовища. Мале (Мальдіви), 16.02.1997 р.
7	Манільська декларація з соціального впливу туризму. Прийнята на Всесвітній нараді керівників сфери туризму. Маніла (Філіппіни), 22.05.1997 р.
8	Хивінська декларація «Туризм і збереження культурної спадщини». Прийнята ВТО / ЮНЕСКО. Хива (Узбекистан), 21.04.1999 р.
9	Осакська декларація тисячоліття. Схвалена Конференцією лідерів туризму тисячоліття. Осака (Японія), 1.10.2001 р.
10	Сеульська декларація «Світ і туризм». Прийнята XIV Генеральною асамблеєю ВТО. Сеул (Корея), 27.08.2001 р.

Таблиця 3

Варіанти термінів або понять

№ терміна або поняття	Термін або поняття
1	Туризм.
2	Турист.
3	Туристська послуга.
4	Туристський продукт.
5	Туристські ресурси.
6	Пріоритетні види і форми туризму.
7	Державне регулювання в області туризму.
8	Безпека в області туризму (турист, його майно, навколишнє середовище).
9	Права й обов'язки туриста.
10	Права й обов'язки працівників і підприємців туристської індустрії.

Таблиця 4

Перелік міжнародних і регіональних організацій

№	Назва організації
1	Всесвітня федерація асоціацій туристських агентств (FUAHV).
2	Всесвітня асоціація туристських агентств (BATA).
3	Всесвітня Рада з подорожей і туризму (WTTC).
4	Міжнародна асоціація світового туризму (MT).
5	Міжнародний туристський союз.
6	Міжнародний туристський альянс (AIT).
7	Всесвітня асоціація з питань дозвілля і відпочинку.
8	Міжнародна асоціація повітряного транспорту (IATA).
9	Міжнародна організація цивільної авіації (ICAO).
10	Міжнародна готельна і ресторанна асоціація (IH&RA).
11	Європейська комісія з туризму.
12	Європейська туристська група.
13	Асоціація з розвитку європейських туристських обмінів.
14	Європейська мережа подорожей (ETN).
15	Асоціація британських туристських агентств (ABTA).
16	Скандинавський туристський союз.
17	Туристська асоціація країн Азії і Тихого океану (PATA).
18	Туристська асоціація країн Східної Азії.
19	Федерація туристських асоціацій країн – членів АСЕАН.
20	Асоціація туристської індустрії Америки (TIAA).
21	Американське товариство туристських агентств (ASTA).
22	Конфедерація туристських організацій (COTAL).
23	Карибська туристська організація (KTO).
24	Арабський туристський союз (UAT).
25	Арабська федерація асоціацій туристських агентств.
26	Пан африканська туристська організація.
27	Африканська асоціація подорожей (ATA).
28	Асоціація європейських авіакомпаній.
29	Асоціація арабських авіакомпаній.
30	Міжнародне бюро соціального туризму (BITS).
31	Міжнародна асоціація ділового туризму (IBTA).
32	Міжнародна асоціація з конгресів і з'їздів (ICCA).
33	Міжнародне бюро з молодіжного туризму і обмінів.
34	Асоціація спеціалістів з організації корпоративних поїздок.
35	Федерація міжнародних туристських організацій.
36	Міжнародна асоціація з соціального туризму і відпочинку.
37	Латиноамериканська федерація соціального туризму.
38	Міжнародна конфедерація зі студентського туризму.
39	Міжнародна федерація журналістів з питань туризму (FIJET).
40	Всесвітня асоціація з професійної освіти в туризмі.

<i>Продовження табл. 4</i>	
41	Міжнародна асоціація гідів із супроводу.
42	Міжнародна асоціація наукових експертів з туризму (АІЕСТ).

Робота повинна містити вступ, сім розділів, висновки, список використаних джерел.

У вступі необхідно розкрити сутність міжнародного і національного регулювання туристською діяльністю, вказати роль міжнародних організацій і значення інструментів, що використовують у міжнародній діяльності стосовно туризму.

Перші п'ять розділів роботи повинні бути призначені розгляду змісту документів. У кожному з цих розділів необхідно вказати історичну довідку про виникнення і прийняття документу, навести стислу характеристику основних положень кожного документу.

У шостому розділі необхідно виконати порівняльний аналіз визначень обраного терміну або поняття, вказати спільні й відмінні ознаки цих визначень у документах, що розглядають у роботі.

В сьомому розділі роботи наводять характеристику однієї вибраної організації, яка працює в сфері регулювання туристської діяльності. У цьому розділі необхідно вказати передумови і дату створення організації, з яких структурних елементів складається організація, як здійснюється керування організацією, які основні завдання вирішує організація.

У закінченні роботи необхідно зробити висновки про дієвість міжнародного і національного регулювання туризму і вказати основні результати, одержані при виконанні роботи.

Загальний обсяг роботи повинен складати 15 – 20 сторінок формату А4.

2.2. Самостійна робота № 2. «Туристські формальності»

Мета роботи: ознайомлення з туристськими формальностями України і однієї з країн світу.

Метод дослідження: порівняльний аналіз.

Студент виконує самостійну роботу в два етапи.

Етап 1. Вивчення туристських формальностей України (паспортні, візові, митні, санітарно-епідеміологічні (медичні), валютні, страхування, безпека подорожі).

Етап 2. Ознайомлення з туристськими формальностями іншої країни світу за варіантом і порівняння їх з туристськими формальностями для України. Варіант погоджують з викладачем.

Країну обирають за даними наведеними в табл. 5.

Робота повинна містити вступ, три розділи, закінчення, список літератури.

У вступі необхідно навести визначення терміну туристські формальності, розкрити їх сутність, вказати місце і роль в організації туризму.

У першому розділі навести характеристику туристських формальностей України. У другому розділі навести характеристику туристських формальностей вибраної за варіантом країни. В третьому розділі зробити порівняння туристських формальностей обох країн з визначенням подібних і відмінних ознак.

У закінченні необхідно вказати основні висновки по роботі в цілому і сформулювати основні принципи, які покладено в основу туристських формальностей країн світу.

Обсяг роботи – 10 - 15 сторінок формату А4.

Таблиця 5

Країни світу за варіантами

№ варіанта	Країна	№ варіанта	Країна	№ варіанта	Країна
	<i>Європа:</i>	14	Нідерланди,	27	Китай,
1	Австрія	15	Польща	28	Туреччина
2	Білорусь	16	Португалія	29	Японія
3	Бельгія	17	Росія		<i>Африка:</i>
4	Болгарія	18	Румунія	30	Єгипет
5	Великобританія	19	Словенія	31	Марокко
6	Угорщина	20	Фінляндія	32	Туніс
7	Німеччина	21	Франція	33	Ефіопія.
8	Греція	22	Чехія		<i>Америка:</i>
9	Іспанія	23	Швейцарія.	34	Канада
10	Італія		<i>Азія:</i>	35	Куба
11	Мальта	24	Ізраїль	36	Мексика
12	Молдавія	25	Індія	37	США
13	Монако	26	Кіпр		

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні

1. Андренко І. Б., Кравець О. М., Писаревський І. М. Менеджмент туризму : навч. посібник. Харків, 2014. 402 с.
2. Афонченкова Т. М., Булюк О. В., Масенко Б. П. та ін. Менеджмент і маркетинг туризму : навч. посібник за ред. О. Є. Лугініна. Київ, 2016. 364 с.
3. Бабарицька В. К., Малиновська О. Ю. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту : навч. посіб. Київ, 2004. 288 с.
4. Дурович А. П. Менеджер турагентства . Минск, 2010. 320 с.
5. Кіпченко В. К. Менеджмент туризму : підручник Київ, 2010. 502 с.
6. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні : навч. посіб. Чернівці, 2003. 300 с.
7. Косолапов А. Б. Менеджмент в туристической фирме : учеб. пособие Москва, 2009, 256 с.
8. Нечаюк Л. І., Телеш Н. О. Готельно-ресторанний бізнес : менеджмент : навч. посіб. Київ, 2003. 348 с.
9. Скобкин С. С. Менеджмент в туризме : учеб. пособие. Москва, 2009. 447 с.
10. Саак А. Э., Пшеничных Ю. А. Менджмент в социально-культурном сервисе и туризме : учеб. пособие. Санкт-Петербург, 2010. 512 с.
11. Школа І. М., Корольчук О. П. Менеджмент туризму : підручник. Чернівці, 2011. 464 с.

Допоміжна

1. Дядечко Л. П. Економіка туристичного бізнесу : навчальний посібник . Київ, 2007. 224 с.
2. Ігнатєва І. А. Стратегічний менеджмент : підруч. Київ, 2008. 480 с.
3. Мошек Г. Є., Ковальчук М. М., Поканевич Ю. В. Менеджмент : навч. посіб. за заг. редакцією Г. Є. Мошека. Київ, 2015. 550с.
4. Осовська Г. В., Осовський О. А. Менеджмент : підручник. Київ, 2015. 563 с.
5. Конаривська О. Б., Коротун О. П. Актуальні проблеми розвитку ринку туристичних послуг в Україні. *Географія, економіка і туризм : національний та міжнародний досвід*. Матеріали ювілейної Х міжнародної наукової конференції. Львів, ЛНУ, 2016. С.180–183.
6. Конаривська О. Б., Коротун О. П. Теоретико-методичні підходи до вивчення поняття «ринку туристичних послуг» в Україні. *Вісник НУВГП : зб. наук. праць. Серія «Економіка»*. Рівне : НУВГП, 2016. Вип. № 2 (74).

С. 94–101.

7. Конарівська О. Б. Характеристика інновацій, що застосовуються туристичними підприємствами в Україні. *Вісник студентського наукового товариства «ВАТРА» Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ*: зб. наук. праць. VII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, 26 квітня 2018р. Вінниця: ВТЕІ КНТЕУ, 2018. Вип. № 60. С. 178–185.

8. Конарівська О. Б., Скорина Т. М., Коротун С. І., Коротун О. П. Міжнародна конкурентоспроможність готельних підприємств на ринку України : монографія. Рівне : вид. О.Зень. 2018. 169 с.

9. Конарівська О. Б., Коротун С. І. Особливості формування комунікаційної політики на підприємствах готельного господарства в сучасних умовах. *Сучасні проблеми і шляхи економічного розвитку підприємств та індустрії туризму в Україні*. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції викладачів, молодих вчених і студентів, 18 травня 2018 р. Дніпро : ДГУ, 2018. С.119–123.

10. Конарівська О. Б., Кушнір Н. Б. Інновації в туристичній галузі. *Децентралізація влади, проведення реформ в Україні. Сучасний стан та проблеми підготовки кадрів для об'єднаних територіальних громад*. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, 13-14 грудня 2018 р. Рівне, 2018. С. 90–91.

11. Конарівська О. Б., Кушнір Н. Б., Яковишина М. С. Характеристика механізму державного управління туристичною галуззю. *Вісник НУВГП. Економіка* : зб. наук. праць. Рівне, 2018. Вип. 2(82). С. 51–58.